Scrìti Vèneti

POLITEGA IN LENGOA VENETA

Raffaele Serafini

Edisiòn: ŁENGOA VENETA

Raffaele Serafini

Scrìti Vèneti

POLITEGA IN LENGOA VENETA

Edisiòn: ŁENGOA VENETA

stanpà inte la Venetia

1° Edisiòn jenàro 2016

A ghe dèdego sto libro a chi ca ga capio ca el el Veneto el xè Lengoa e ca ghemo da ver el corajo de parlarlo e scrivarlo ogni dì.

NOTE DE SCRITURA

Łe regołe grafeghe, łe xè fasiłi e imedià, el ségno “C” a se lèxe [K] frente a o/a/u par exenpio : “a**cu**a“, “an**ca**”. Frente a e/i par exenpio se lèxe invése fà : “**ci**ào”, “**cé**xa”. La “CH“ tipega se lèxe fa in taliàn, par exenpio : “s**ch**ei”, “**Ch**éco”. Serte olte la “CH” la se scrìve ànca co “K” : “s**k**èi”, “**K**éko”
A “S” a vién doparà fà na sorda, par exenpio : “Go ma**s**a mistieri pa a te**s**ta”.
A “X” a xè doparà fà na sonora, par exenpio : “ca**x**a” o “**x**é”.
A “Z” a ga isteso vaeor fonetego de a “X”, par exenpio : “ca**z**a”, “A **x**è fasie tà**x**er”, el se podarìa scrivar anca : “ A **z**è fasie tà**z**er”.
La “J” la sostituise la scritùra gi/ge, par exènpio : “pro**jè**to”, “**Jijé**to”; la “J” la se pol lèxar fa la “J” de “**J**ohn” in inglexe o ànca fa in “**ye**s” inglexe.
A “Ł” tajà a raprexenta do varianti foneteghe, parchè ghe xè parti de el Veneto ca dixe : “**A** gaina magna **e** erbe” e altri invese dixè “**La** gaina la magna **le** erbe”. Cusita, pa respetar e do varianti serte volte xè scrivesto : “**Ł**a gaina la magna **ł**e erbe”. Mi, bona parte de le òlte dopàro la “L” normàl, asàndoghe el letòr l’opsion de lèxarla o mànco. E dòpie in Veneto no łe ghe xè.

No go vołesto èsar pedante fà on acadèmego, vanti tuto parchè go senpre vardà co sospeto chi ca el ghe insegna st’altri parlar puito, e pò parchè na lengoa ła ga da èsar descrivesta fa ła vien parlà e inte el modo pi fasie par tuti. Penso ca in stì oltimi sento ani, chi ca el ga festo pì mal a ła nostra lengoa, a xè stà a nostra prexunsiòn masa granda. El me parèr el xè de scrìvar, parlar e pensar in Veneto, no vargognarse, e mołargheła de scrìvar sol ca poexie e memorie de sti ani. In Veneto podimo parlar de matemadega, de fiłoxofia, de storia, atuaità e de połitega...El letòr el podarà vèdar ca el testo el xè stà trà xò doparando dea nostra Lengoa varietà nove, vecie, e de parte difarenti de el Veneto, parchè a richesa de na lengoa a xè propio inte a so diversità; in sto modo a grafìa a xè sta doparà co libartà pròpio pa rèndar sta diversità. In sti oltimi àni, partìr da on sciàpo de xente, gà scuminsià la rivinsita e la riapropriasiòn de la nostra Lengoa, storia e coltùra. A semo drìo riapropiarse de la nostra identità e dignità de Pòpolo, ca a xè pi inportante ca fàr schèi.. I schèi va e vién, ma l’identità na olta perdesta a xé finìa.

INTRODUSION

El libro el trata argominti vàri a tema politego e storego co na atensiòn a signifegà e signifeganti ca doparemo ogni dì. Pa capir el prexente e pasà, pa deventàr cosienti de la nostra situasiòn, a xè inportante capir la storia, pa capir la storia a se ga da saver e capir chi e fa ga scrivesto la storia. La storia la xè na nesesità politega dei vinsiduri e propio luri li transforma signifegà e signifeganti creando interpretasiòn del presente ca justifega le asiòn e existensa de chi ca xè al poder e ne comanda. La prima roba pa delibaràr on Popolo, a xé chela de capir e smascaràr le buxìe, i paradosi e contradisiòn de chi ca ga scrivesto la storia de la Venetia in sti oltemi 150 ani!
salut

Scrìti Vèneti

POLITEGA IN LENGOA VENETA

EL MÌTO DE EL VÈNETO ERANTE

La stanpa italiana la parla de : "spirito migratorio ca ànema i Vèneti" fa naltri a ne piaxese ndàr in volta pal mondo. A se trata de el steso tìpo de stereotipo ca ga dipinxesto i ebrei fà "popolo erante". Da notàr puito la stesa ròba ghe ga tocà ai Armeni. Tuto pa no dìr la trista verità. Insoma, dixemo ca sto "spirito" ca li gà fésti "emigràr" xe stà sostansialmente la : disperasiòn, la fàme, la colonixasiòn italiana, el sfrutamento e tàse italiane. Dixemolo co tute le so parole, invese de parlàr de "emigrasiòn" tachemo dìr ca la xe stà na forma sutìl de "deportasiòn volontaria" e de on piàn de spoliasiòn italian contro el popolo Veneto. Dixemolo, porca boja, sighemolo ca a xe ora de molarghela co i eufemixmi. Parlemo de ETNOSIDIO! E se propio volemo podarisimo anca a parlar de

JENOSIDIO, parche fàr scanpàr la xente pa fàme, terorixarla co i carabinieri ca percoixiva fin le càxe e contava le fòje de tabaco e i sìmi de sorgo e froment, secoestrava la tera, i boschi, e pignorava le càxe, fin far scanpàr sta xente e farla morìr de difterite, farghe ciapàr la scabia, le malatie de tute le sorte cauxà da malnutrisiòn, farli morìr in màre o de malaria in Braxil a ndò li scanpava, o coparli sbarandoghe le spàle fa a fava i carabinieri (40.000 asasinà fra 1915 e 1918!!!)..... Tuta sta roba siòri, sti porchi italiani i la ciàma "spirito migratorio"? E lora i Armeni ca moriva de fame e stenti inte el dexerto dela Sìria a ndò li gavea costrinxesti ndàr i soldà Turchi? E lora i Ebrei ca a moriva de difterite a Birkenau no li xe on JENOSIDIO! Xereli tuti anemà da "spìrito migratòrio"? Ciamemolo co le so parole e sensa sensure, na bona olta, pa rispeto de milioni de Veneti ca gà patìo l'inferno, pa i puteli ca moriva fà musculini, pa i veci ca a morìa al primo colpo de tòse e pa le fameje spacà, separà, violentà........... Italiani CRIMINALI! I italiani li xe responsabili de molteplisi jenosidi : Croà, Etiopi, Somali, Beduini, Ebrei, Veneti. Dixémo la verità sensa sensure.

A NO SEMO NA MINORANSA MA ON POPOLO

On mucio de olte i mexi de comunegasiòn de màsa (tv, radio, jornali), a li dopàra el termino “ Minoransa” riferendose ai parlanti de Lengoa Veneta o ai Veneti in

jènere. A se tràta de na terminolojìa disprejatìva ca la vol xminuìr on Popolo, ca a vol fàrlo pasàr pa calcosa de inferiòr.
Le dimande ca ghemo da farse le xé:
-Minoransa de cosa?
-Minoransa rispeto a chi?
-Coalo ponto de vista gàlo chi ca dopara sto termino?
I Veneti o anca dìti “Popolo Venesiàn”, no li xè na minoransa, li xè on Popolo co tute le so carateristeghe, fa i Scosìxi, fa i Catalani, fa i Baschi, fa i Ebrei, fa i Armeni......
Chi ca a sèvita doparàr el termino “minoransa” el xè solo drìo doparàr on ponto de vìsta colonixànte, on ponto de vìsta de chi ca se sente supariòr ca el vede st'altri Popoli fa dele màse inermi da etnosidiàr, da derobàr identitariamente, da sfrutàr, da tratàr fa colonia. Diritura sti colonixaduri li se mete fin la màscara del filantropo e li promove canpagne de sensibilixasiòn favor de le “minoranse”, pa far magari transmisiòn tv a ndo sti Popoli li vien descrivesti fa contadini, veci, salbeghi, ca li laora a màn co i veci fèri. Anca el filantropixmo de chi ca parla de “minoransa” el xè funsionàl pa anichilìr e marjinalixàr on Popolo, tignindolo lontàn dal pensiero de èsar Popolo.
Co gran cura se serca de evitàr de doparàr el tèrmino “Popolo” e se dopàra escamotage lengoisteghi de ogni sorta: “grupo lengoistego”, “minoransa dialetàl”, “minoransa”, “grupo etnego”, “popolasiòn”.....

I Veneti, i xè Popolo, ogni altro atributo, el serve solo scondar la verità e evitàr de ricognòsar i diriti ca li speta a on Popolo.

LE FOIBE

Dìxemo la verità : I Ebrei sitadini Tedeschi ca xé moresti ente i lagher, xeli martiri Ebrei o Todeschi? I Armeni sitadini Otomani copà dai Otomani xereli martiri Turchi o Armeni? I Veneti copà inte le fòibe dai Serbi e Croà, xèreli tajàni o martiri VENETI? I martiri dele foibe li xèra Vèneti de sitadinansa itajàna fà i Ebrei ca xé moresti Auschwitz ca li xèra sitadìni Polachi, Todeschi, Fransexi; e conpàgno dei Armeni copà dai Turchi e Cùrdi, ca li xèra sitadini Ottomani ma de etnìa Armèna..... La verità la xè ca le VITIME DE LE FOIBE LE XERA VENETE CO PASAPORTO ITALIAN, VENETI DE LENGOA E COLTURA ca li gheva convivesto pasifigamente pa secoli co le popolasiòn Slàve de l'entrotèra. Pàr chi ca no ghe crède, el vàga Pòla e li me dìga pò sa no li pàrla Vèneto i fioli dei màrtiri dele fòibe. I prolemi e le parsecusiòn a le popolasiòn Slave li ga scominsià co ga rivà i buròcrati italiani, i carabinieri i finansieri, le maestrine rasiste ca li gà tacà a discriminàr, persevitàr e copàr mejàri de pòri Croà ca no se asàva italianixàr. I italiani li gà fìn costruìo canpi de consentramento a ndò se gà copà mejàri de Croà: puteli, fémane, vèci tratà fà peligoloxi criminàli. Co i

italiani li xè stà batii inte la 2°goera mondiàl e li se ga ritirà da Dalmasia e Istria, i Slavi li se ga vendicà so la pòra popolasiòn Veneta. I buròcrati italiani savèmo puìto ca li xèra xà scanpà al caldo e al sicùro in Pùlia col rè Savoiardo! Deso coatro buràtini de politeghi italiani li fà na gràn fumegàra e li gà l'ipocrixìa de creàr el jenosìdio italiàn e creàr el mìto de l'Olocausto italiàn, tanto pa ingrasàr nasionalixmo e fanatismo tajàn. La verità stòrega la xè ca se tràta de on Olocausto Veneto-Croà a ndò chi ca gà patìo so la propia pèle le soferense, el rasixmo, la discriminasiòn e el martirio a xè stà i Veneti e i Croà ca gheva convivesto pa sècoli in pàxe e cooperasiòn!

EL DÌ DE LA MEMORIA O MÈJO : EL DÌ DE L'IPOCRIXÌA

Sto "Dì de la memoria" el xè deventà na ocaxiòn pa tuti i rejìmi (stàti) pa fàr propaganda. Tuti fàr le vìtime! Ma a cosa sèrvelo ricordàr se se trata sol ca de farghe l'exàmeto de cosiensa a st'altri? Tuti indistintamente se ghe rèsita el mea culpa st'altri e se se desmentega de vardar la pròpia stòria.
Tuti indistintamente li ghe conta ai so sùditi cosa ca st'altri gà fésto de màl, ma li se varda puìto de scòndar cosa ca li gà fésto lori stìsi de màl, femo on fià de exìnpi : In Sìna li sèlebra el ricòrdo dei masàcri ca i Japonìxi li gà fèsto contra la popolasiòn Sinexe durante la segona goera mondiàl, ma li se dexmentega

cosa li xè drìo fàr ai Tibetàni. I tajàni oltre a no ricordàr, li sensura fìn i jenosìdi ca li gà fésto in Etiopia, in Somalia, in Lìbia, in Veneto, in Dalmasia, Istria, Slovenja.......... penseve ca in Afrega, li gà doparà parfìn le àrme chìmeghe! Co se trata de ricordàr el jonosìdio ebraego, i tajàni li ghe dà la colpa ai todeschi, ma pa sò sfortuna ghe xè na gran documentasiòn de lèji rasiàl, discriminasiòn e deportasiòn a la coal gà partesipà : carabinieri, majistrà, procuratori....Ncora deso la majistradura la xè drìo sensur film e documentari ca li conta la verità. I canpi itajàni de consentramento, li ghe xera xà gran prima de cheli dei naxisti, e ghe moriva de stenti i pòri Slavi ca no volea farse itajànixàr. In Usa, li xè brài parlàr de memoria ma ai propi puteli no li ghe conta ca fìn a 30 ani fà i mòri li vegneva picà e bruxà vìvi e ghe xera l'apartheid in tuti i stàti del sud dei Stati Onìi! Fra l'altro i Mericani i gà la memoria curta e no li se ricorda ca durante la segona goera mondiàl a li gheva costruio i canpi de consenframento e esproprià del laoro e richese, tuta la xente ca gheva sàngoe orientàl! Brài anca i Croà ca ricorda i pòri màrtiri masacrà da Serbi e Bosniasi, ma anca lori li se desmentega de contàr i morti dei simiteri Bosniasi e Serbi. Brài i Turchi ca li ghe conta ai propi puteli ca i Armeni li copava la popolasiòn inerme, ma li se desmentega ca i Turchi gà deportà e masacrà on pàr de milioni fra Gresi e Armeni, e ca ncora deso in Turchìa ghe xé la proibisiòn de scrìvarlo inte i libri de

scola o so i jornal! I Inglexi no li se ricorda de el milionsìn de Irlandexi ca li gà fésto morìr de fàme, co li gà distrujesto i racolti de patàte! E no parlemo dei jenòsìdi de tùto el periòdo coloniàl. Ai puteli Spagnoli li ghe conta la balota ca Hernan Cortes el xèra on bon òmo e ca tuti i indìjeni li xè moresti sol ca de morbilo. E bravi anca i Veneti parlàr sol ca de la deportasiòn Veneta inte le paludi itajàne e del jenosìdio del Popolo Veneto so le foibe. Anca i Veneti i gà le so colpe, co li xera ndà in Braxìl pa scanpàr dai Savoiardi li se ga confrontà co i pòri Indios e anca chela la xè na stòria tùta da scrìvar.
Dela sèrie a sémo tùti ipòcriti e vardemo rento la cosiensa de st'altri.

LE PAROLE VENESIAN (Ven.) – VENETIAN (Engl.)

I abitanti de la Venesia e de le Venesie, li se ciàma storegamente Venesiàni. In Inglexe la paròla “Venesiàn” la se scrìve “Venetian” ma la se pronùnsa “Venìshian”. Isteso discòrso podemo fàr pal Fransexe. Sto mòdo de pronunsàr, el xé sègno ca la paròla “Vèneti” la xè inapropriià e posteriòr. Chela ca i italiani a ga costruìo e ciamà “Regione Vèneto”, altro no la xè ca na pàrte de chele ca so i lìbri “ante-invaxiòn tajàna”, vegnea dìte “Venesie”. I italiàni no podèa canviàr la lengoa Inglexe e Fransexe, e cusì i Inglìxi e Fransìxi li ne ciàma col nostro vèro nòme :

“VENESIANI” e no “Venet” o “Vèneti”. A xè sta i italiàni desfàr e canviàr: jiografìa, nomi de lòghi e de parsòne. L’etnosìdio el xè on prosèso totalixànte e dèsfa tùto fòra ca el còrpo (si no a se gavarìa da parlàr de jenosìdio). L’etnosìdio el fà tàbula ràxa de ògni riferimento storego, lengoistego, identitàrio e cànvia nomi, cognomi, lengoa, tradisiòn sostituendoli co chele del dominatòr, del nòvo invaxòr. I italiani no li podéa obligàr i Inglìxi e Mericàn canviàr el nòme dei Venesiàni e pa sta raxòn, ncòra dèso lo catémo ìntegro fa a se ga da dìr.

JENOSÌDIO E ETNOSÌDIO

JENOSIDIO xè el sterminio de na popolasiòn spesifega. Xé la distrusiòn sistemadega no solo colturàl ma anca fìxega de le parsone. L' ETNOSIDIO invese el xè la distrusiòn colturàl : lengoistega, relijoxa, storega, economega etc... ma no fìsega. Copàr la xente xé inpopolàr ente le democrasie moderne. Savìo parchè le organixasiòn statali le gà atuà dei JENOSIDI? Parchè li se ga catà frente a colture (Armeni,Ebrei, Singani....), ca no le xèra disposte patìr l'ETNOSIDIO, se trata de colture fortemente identitarie. Se mi a no so bòn convinsàr na parsona bandonàr la so coltura, a no me resta altra solusiòn ca coparlo. Co i Veneti no serviva, no li xera on popolo fortemente identitario fà i soramensionà. I stati moderni, li gà afinà le arme pa otignìr consenso e

pa sta raxòn no li gà pì de bixogno de copàr la xente co i Jenosidi. Xè sufisente farghe el lavajo del sarvelo, emarjinarli o deridarli mediategamente. Podemo dìr ca la forma moderna e "democratega" de el Jenosidio, el xè l'Etnosìdio. El prodoto finàl, el xè ca la popolasiòn ca la vièn Etnosidìà, la rìva vargognarse de la so propia coltura cusì da atuàr na vera e pròpia autosensura. Xé sta chive la ràxòn ca i jenitori li se vargogna parlàr la Léngoa Veneta co i so toxeti.

GHE XE' STORIA ANCA SENSA DOCUMINTI SCRITI

I ne insegna ca a stòria la se pol fàr sol ca so documinti. Ma la Lengoa la xè primariamente parlà. I documinti no li riflete la verità. Se a vardemo i documinti de 2000 ani fà, a paréa ca tuto el mondo a parlase Latìn. Se a vardemo i documinti de 100 ani fà, a parea ca tuti parlase italiàn, ma la verità xè ca 100 ani fà sol ca el 3% dela popolasiòn parlava italiàn!! E lòra? Fa fèmoli fàr la stòria de chel 97% ca no parlàva italiàn? La stòria i la fà i vinsidòri, la xè na nesesità politega. A ve faràve on exenpio : 50 àni fà par dìr "he fell down" a i dixéa : "el gà caìsto". Deso spiegheme se 50 àni fà calchedòn el se parmateva de scrìvar gramateghe? Penseve ca se ghemo la ensiclopedia de le Lengoe (indiàne) nord Mericane (tute estinte) co sentenàri de Lengoe arcivià, a ghemo da ringrasiàr on màto ca inte la segona parte del 1800,

in gròpa a on mùso el ndava pa i vilàji dei indiàni insegnarghe scrìvar e salvàr gramadeghe de ste Lengoe.
Sto òmo el se ciamàva Franz Boas.

PARCHÉ I VÈNETI LI XÈ STÀ COLONIXÀ CUSÌ FÀSILE

Parché I VENETI li xè stà colonixà a sto mòdo e ghe xè stà on proseso de meridionalixasiòn? A xè inportante capirlo. A so pena vignù de olta da la Serbia e Romania. Penseve ca anca in Romania chi ca xèra ndà al poder el gà sprusà rento i posti de poder la xente de l'est de la Romania. Inte la Jugoslavia a vegnea sprusà i Serbi in tute le poxisiòn de podèr.
Isteso xè tocà chìve inte la Venetia. Majistrà, notàri, carabinieri, procuradòri, polideghi, insegnanti......... Tùta sta xénte la xè stà sprusà (racomandà, urtà) rento el poder e a sto mòdo i gà riprodoto lori stesi. Ca exenpio dàla na maestrìna meridionàl ai nostri putèli? E no xè rasixmo. Isteso ghemo da dìr : cosa porla insegnarghe la maestrina Veneta ai puteli calabrìxi? Ma i Vèneti vàli in Calabria?
Naltro fatòr discriminatòrio a xé sta la Lengoa. Ma ve lo ricordelo tute le discriminasiòn ca patìvimo scola pa no parlàr italiàn? E se a no te sè l'italiàn fà el sòlito meridionàl, li te proibise de ver el posto. Ma naltri a parlavimo naltra Lengoa, ma in sto mòdo a partivimo xà svantajà scola, dela sèrie : se no te pàrli l'italiàn fa

a volemo naltri, tì a 14 àni te vè laoràr in capanòn, no inporta se te sè fàr le equasiòn de 3° gràdo. Pò,Nàpoli e Ròma li stanpa sertifegà, diplomi, patenti, fin anca schèi.......da lori te deventi dotòr, bàsta ca te gàbia la stanperìa. E purtropo pa ver el posto de laòro rento el stàto no conta cosa ca te sè fàr, ma i "titoli" (diplomi, lauree, tochi de càrta) e anca le racomandasiòn e sto sistema nepotistego tìpego dei taliani.
Pò, naltri a ghemo vìo goere ca ne gà metesto in xenòcio pì de na òlta. I talianii li gà senpre vivesto al caldo col rè. Tùta la stòria de el stàto italiàn la xè sta fésta da sta coltura : le stràji, l'omertà, i tradiminti, i dùpi xùghi, la corusiòn, i ròbi, i rufiàni, parasitixmo......e sta chìve la xè la coltùra ca gà regnà pa sècoli inte el meridiòn.
I Veneti li gà tignìsto fède co onòr e corajo ai propi inpegni e li gà patìo so la propia pele sta coerensa e coràjo.
Vojo dìr ca no xé colpa nostra. Mi par exenpio a gò patìo so la me pèle le racomandasiòn e discriminasiòn de i talianii so i concorsi e colocaminti e gò sercà fortùna l'estàro e sol setòr privà. Còsa podevo fàr? Lori li gà senpre on "caro amico mio" soto el banco. I posti a l'oniversità li xé stà spartìì a isteso mòdo, rento i ospedali, rento le aminiistrasiòn pioveghe......... Lùri li xè intrà rento i posti a ndò se rèplica la coltùra : scole, palasi de podèr, caxerme, ... E penseve diritura ca i italianii li gà el coràjo de dìr ca a xé tuto mèrito de la sò intelijensa e ca naltri Vèneti a sarisimo stùpidi

e ignoranti. No crèdo ca li sìpia in malafede. Li xè lori stesi vìtime de la coltùra de màsa ca gà creà el mìto de l'italiàn.
La verità a xè ca i taliani l'estàro li xè sol ca bòni vèrxar piserìe e ristoranti e naltri Vèneti invese a verxemo mejàri de fàbriche de ògni sòrta : mobili, vestìi, prosesori, aciaierìe, carpenteria metàlega, tecnolojìe satelitàri, tecnolojìe militàri de tute le sòrte, machinari tèsili e mecaneghi de alta presixiòn, costruìmo dighe, ponti, sentràli eletreghe, i nostri siensiati e atleti li se coerxe de onòr in volta pal mondo.

LA NASITA DE LA BORGHEXIA VENETA E LA RIVOLUSIÒN INDIPENDENTISTA

Fa xèlo posibile ca in 150 ani de dominasiòn Tajana a ghe sìpia stà cusì poca rexistensa e ribeliòn a na represiòn fiscàl e colturàl fà chela taliana? Na risposta, la se pol catàr propio inte la storia de st'altri popoli. Par exenpio, vardè i muvimìnti coltural vanti de la rivolusiòn Fransexe. A scominsiàr da i primi del 1700 xè vegnesto fòra on marèo de inteletual, filoxofi, matemateghi etc... ca i ga par cusì dir, parecià, la vanèxa a ndò ca a sarìa vegnesto sù la pianta de la Rivolusiòn Fransexe: na borghexìa colta e cosiente. Vardè ca isteso el xè tocà vànti de a Goera de Indepandensa de i Usa. A rivolusiòn Rusa a ga vìo el so nàsar ncora ai tinpi de Marx e da lora se ga formà

na borghexìa comunista ca a ghe ne gà profità de la situasiòn dixastroxa de a Rusia durante a 1° goera mondiàl, pa ndàr al podèr. Penselo ca Mao el fuse stà on contadìn, e CheGuevara? Tuta xente studià. Le riolte le se fa co la pansa ma le rivolusiòn le se fa col sarvelo!
Insoma, vojo dìr ca in tute le lote de indepandensa o rivendicasiòn contro i rejimi conservadori, senpre ghè xé stà na longa preparasiòn coltural e politega ca la sìpia cosiente de a propia situasiòn e posa transmétar sto sintimento a tuta na serie de altre parsone.
Cosa ghe sentrala tuta sta stòria co nàltri Veneti? Sentra e anca masa. On de i demeriti de a nostra càra Republega Venesiana, a xé stà propio chel de no vèr mai vìo na vera e propia clase borghexe. Ghe jera om mucio de nobili e fameje ilustri, ma ente el 1800 co a sarìa sta ora de ribalarse a la vargognoxa anesiòn e invaxiòn dei ialiani, no ghe jera le condisiòn sosial. Vedìo: on nobile decadente el xé fàsil da corónpar, e on contadìn ca no ga na sèria istrusiòn no pòl capìr a raxòn de a so povertà e scanpa vìa. Ma i borghexi i xè masa pa èsar coronpesti e masa furbi pa no capìr a raxòn del propio sfrutamento! Isteso ghe ga tokà al meridiòn, delibarà par modo de dìr da Garibaldi. In conkluxiòn : i richi co a dominasiòn tajana, i ga vìo privileji, e i poareti ghe ga tokà scanpàr inte le Amerighe, e a isteso tenpo el stàto el se gà raforsà creando na nova clase sosial ca la xé fedele Roma: i statali (insegnanti, militari, inpiegà, politeghi....) ca de

ritorno, sendo inte i posti ciave de el poder (istrusiòn, armi, schei, politega) i ga sevità riprodùr luri stìsi. Cosa penselo la fasa na maestra scola se no riprodùr on puteo talian? El pexo studente, el pexo soldà, el pexo .... el xé chel ca ràdega e no vòl conformarse, e lora se ghe dà de l'ignorante e no se ghe parmete de ndàr a ocupàr i posti ciave del podér. El primo filtro el xé stà lengoistego!
Vojo dìr, pa molarghela co sta discuixisiòn, ca nàltri Veneti a no ghemo mai vìo na borghexia cosiente de a so identità Veneta, e ca xè posibile ca la sìpia drìo nàsar sol ca deso ca i nostri fiuli i va scola e no drìo i cànpi, deso ca i taca capìr ca sémo stà tratà da musi e ca i nostri paruni Tajani i vegneva robarne i posti ciave del podèr e i ne ga dispresà e tratà la nostra diversità fà ignoransa negandone : storia e identità.

TERMINOLOJÌA DEI STÒREGHI

Epur co i parla dei Austriasi, sti balordi de academisi ca insegna inte le oniversita' li scrive ncora e sol ca:
"Dominazione Austriaca, Colonnizzazione Austriaca, Dominio Austriaco, Sotto l'Austria". Ma dopo majicamente a se saria sta delibara' e "ritorna'" e esar italiani! Penseve sta manega de pseudo inteletuali fa a li prostituise l'inchiostro.

MÒTI INSURESIONALI VENETI INCONTRA

DE L’ANESIÒN

A l’inagorasiòn del libro del profesor Borseto : “1866 el problema Veneto e l’Europa”, a ghe xè stà on dibatito curto curto co che on toxato el ghe gà dimandà al profesor sa ghe xè tràse de moti insuresionali contro l’anesiòn de el Veneto al l’italia e el gà antisipà a so opiniòn dixendo ca i Veneti i ga senpre asetà pasivamente chel ca i ghe ga dà e no i ga vìo on spirito de riolta. Purtropo gnisòn ga rispondesto e vorìa farlo mì deso.

I Veneti anemà da na gran sajesa i ga senpre evità a goera. La risposta Veneta a la represiòn de i Savoia, de el fasixmo, de la Republega Tajana, a xè senpre stà: l’emigrasiòn! Durante a Republega de Venesia, no xera mai ocoresta imigrasiòn fà chéle ca ne ga tocà dopo l’anesiòn a la Italia. Ma secondo vàltri, xèlo mejo emigràr o conbatar co forcuni e bastuni contro i carabinieri armà fìn i dinti?

A risposta del 1867 xè sta on vero e propio exodo de xente ca a xè scanpà via; e sta ròba la ga durà fin a la segona metà de el 1900.

Inte i oltimi diexe ani a risposta Veneta al robo de tute le nostre risorse produtive co na presiòn fiscal degna de on ditatòr, la xè stà : 10.000 axiende scanpà a Timisoara e on mucio de pì scanpà in : Polonia, Sechia, Slovenja, Croasia, Boxnia, Ongarìa, Albania.......

A conosio a fìn de chei bravi patrioti Veneti ca i ga sercà de protestàr contro e tase? Finansa e Carabinieri

i gà sistemà puito sti pori inprendituri, e Roma co i so jùdisi e avocati i ghe gà portà via tuto. Vardè ca on inprenditor nostràn, se protesta contro e tase i ghe porta vìa capanòn, conto in banca, caxa e tera! Co protestemo la sostansa de sta opresiòn italiana, ne tòca senpre de pagàr co àni de sacrifìsi. On statàl invese no gà raxòn de protestar e al màsimo i lo sospende pa coalche dì, xe pa sta raxòn ca i tajani ghe va ben sto modèlo, lori li xè picà fà parasìti a la nostra economìa. Credìo ca sìpia belo pa on Veneto scanpàr de caxa co tute e so robe e ndàr a 2000 km da ndò xè nasesto, lontàn da a so fameja, da a so tera e storia? Vànti de conbàtar e morir i Veneti emìgra e i serca de laorar in “nero” ca vol dir : no pagàr on Stato ladro. Nàltri no simo belicosi fà i Tajani! Gavìo vedesto a risposta Tajana dei oltimi 150 ani? Gnisòna diplomasìa e altro ca goere insulse e asasine!

I MONUMINTI IN EUROPA

A me ricordo ca inte el 1987 a xero Pariji frente l'arco de Trionfo e a go conosesto on NeoZelandexe ca el viajava in Europa. Ghe go dimanda cosa ghe galo fésto maravéja in Europa, el me ga rispondesto: “valtri in Europa metì monuminti a asasini in oniforme, banditi co la tòga, mersenàri, servi de poder, jenarali, politeghi ladri....... Naltri invese metemo monumìnti ai artisti, siensiàti a la xente comun e tante olte a no ghemo gnanca de bexogno de metarli”. E ve ne xonto

naltra, co xero in Armenia a go varda i monumìnti ca li meteva live : artisti de sirco, poeti, muxisisti, atleti, e anca personaji feminili ....gnanca on a on jeneral o re.... Le nostre piase, cae, scole.... le ga el nome de na manega de banditi, ladri, politeghi, italiani, militari e carabinieri coroti e asasini, e rente senpre el pàlo co la bandiera italiana.

VENETIANS OR ITALIANS?

Volta, Vivaldi, Canova, Casanova, Paladio, Pigafeta, Palestrina, Pergolesi, Canaleto, Goldoni. La Wikipedia la scrive senpre o coaxi : “italians” e solo serte olte “Venetian”. La Wikipedia ca conta la xe chela Inglexe e no chela italiana, no lo gavì ncora capìo? Ghemo da bàtar el ciò ca la Italia no existeva fin el 1867 e tuti i artisti, politeghi.... li xèra VENETIANS! Naltri stisi a semo Venetians co purtropo pasaporto italiàn.

VENETI O VENESIANI, VENETO O VENESIE, VENET O VENETIAN?

Li xè Venesiàni in dò sènsi : de Venesia e dele Venèsie ma co semo pasà sòto la dominasiòn Italiàna i italiani li gheva tùto l'intarese eliminàr la paròla Venesie e tùti i sènsi che podese alimentàr on spìrito nasionàl dei Veneti, cusì la paròla Venesiàn la gà perdesto el sò dòpio signifegà. Ma la pròa de sto dòpio signifegà, a

xè che tùti sti artisti e xente famòxa Veneta la xera dìta "Venesiàna", e basta vardàr inte st'altre Lengoe fa a li definìva i Veneti : VENETIAN. I censori italiàni no li podeva canbiàr le paròle de st'altre Lengoe ca ncora le gà el termino: Venetiàn. I taliani li gà costruìo on nasionalixmo, na identità, e de consegoensa li gà fèsto na òpara de distrusiòn colturàl e identitària ca xè tìpega de tùti i nasionalixmi de l'800 e 900: deportasiòn, derixiòn, jenosìdi, discriminasiòn, rasixmo, persecusiòn, etnosìdio, difamasiòn. La prima ròba ca gà fàxesto i italiani a xè stà de inpedirne de ciamarse fa a se ghemo ciamà pa sègoli. Ma se ndemo l'estaro descoerxemo la verità, chela verità ca i libri tajani li sconde. Fa ghemoli da definirse? Ogni pòpolo el vièn ciamà fa el se ciàma da lù lù sòlo, fa el se autodescrive. El xé on problema sèrio e ve spiego parchè : Marco Polo el ga nasesto inte la atuàl Croàsia, ma la tradisiòn la ne dìxe che el xèra : "VENESIAN" traduxesto in Inglexe a sarìa : Venetian. E badè puito ca no vol dìr "de Venesia" ma "DA LE VENESIE" che le xèra tuto chel teritòrio ca i taliani ne gà insegnà ciamàr Serenisima. Sto discorso el xè inportante asè. E xè justo che se riapropriemo de sti tèrmini. VENETO o VENESIAN li gà da deventàr sinònimi. VENET e VENETIAN li gà da deventàr sinònimi anca in Inglexe. Co a parlemo de Lengoa naltri a parlemo : EL VENESIAN che xè la stesa ròba de EL VENETO, ca xè conpagno de : LENGOA VENETA. In Inglexe a se dìrà: VENETIAN

LANGUAGE e anca VENET LANGUAGE o anca VENETO LANGUAGE o pì senplisemente : VENET o VENETIAN. Vol dìr ca Vivaldi, Caboto, Marco Polo, Casanova, Pigafeta, Roberto Baggio............ li xè VENESIANI parchè li xè orijinàri dele Venesie, o ànca se pol dìr VENETI. A xé sbajà interpretàr VENESIAN co isteso valor de "sitadìn dela sità de Venesia". Naltri a sémo VENESIANI/VENETI. I itajàni li gà parfìn sensurà el nostro nòme. Scominsiàr ciamarse co on nòme a vol dìr scominsiàr rumegàr el spìrito identitàrio....

EL SÌNEMA VÈNETO, NALTRO VELO DE RASIXMO DA PARTE DEI ITALIANI

A ghe xe on bel libro de Piero Zanotto stanpà ente el 2002 da la Rejòn Veneto : “Veneto in film”. El xé na descrisiòn de i sentenari de film ca xe sta fésti in Vèneto e co sojèti Vèneti. Penseve ca ben vanti ca ghe fùse Cinecittà, i film li vegnea produxesti tuti in Vèneto. A xé stà el fasixmo ca pian pianelo el gà fésto morìr el sìnema Vèneto e el gà portà sojeti e struture Roma, e sto prosèso de distrusiòn el gà sevità ànca dòpo el fasixmo fìn i nostri dì.

Fra le pàjine de sto libro a pòdèmo catàr film dal tìtolo: I*l ponte dei sospiri*, *Il fornareto di Venezia*, *Carnevale di Venezia*, *Le avventure di Casanova*, *Il Canale degli angeli*, *Barcarole*, *Anna Karenina*, *Giulietta e Romeo*, *Il bravo di Venezia*, *I due Foscari*,

Il cantastorie di Venezia, Canal Grande, La gondola del diavolo, Gli spadaccini della Serenissima, Il ladro di venezia, I piombi di venezia..
Savemo de sti film pa i manifesti publisitari ca vegnea depositá in coestura pa le leji de censura.
Bona parte de sti film no se sà ca fine ca li gàbia fàxésto, inte i ani 40 xe sparìo tùto. Forse xera scòmodo ca la xente la savese on fià de stòria? Me poro amio el me contava senpre da putelo de sti film ca inte i ani 20 e 30 a se vedea inte le sale sinematografeghe de tuta la Venèsia. Diritura in sti film a se parlaa la nostra Lengoa Veneta! Col fasixmo e la Republega Taliana al podèr li ne gà físto sparìr. In tilivixiòn gnanca li ne gà físto mai intràr, ansi, sa on el gheva on fià de asento Veneto el podea sol ca resitàr parti da inbriagòn e stupidoto oltre ca da putana. E sto chive no xelo rasixmo talian inte i confronti de la identità Vèneta...

LA VENESIA LA XE STÀ LA PÀTRIA DE TUTE LE LIBARTÀ

Fìn el 1867 xèra integre tute le propietà Ebree, Armene e fin i Musulmani podeva stanpar e profesàr. Fin el 700 tuti i studioxi d'Europa ndàva Padoa, Verona, Venesia a ndò li podea stanpàr libri ca in tuto el resto d'Europa xera proibìi, in partigolàr soto el Pò.
La decadensa Armena e chela Ebraega le coinsìde co la decadensa de la Venèsia e no xè on càxo. A ghe

xèra on raporto sinbiotego fra ste tri conponenti: Venesiana, Ebràega, Armèna.
E tute trì partìr da l'1867 le gà patìo etnosìdi e jenosìdi indescrivibili e l'ase inteletuàl-economego el se ga spostà oltre osèano (Nòva York i Ebrei e Los Angeles i Armèni). I Vèneti invèsi li xè ncòra in diàspora sensa identità.
A presixo ca el tèrmino Vèneto el xè on surogà de el vèro tèrmine VENESIANO ca a vorìa dìr : "abitante de le Venesie". In sto senso Marco Polo, Vivaldi, Caboto, Caravajo, Canova, Palladio.... li xè Venesiani, e no nesesariamente nasesti inte la sità de Venèsia. Xè stà i italiani ca li gà sensurà e modifegà el termine, cusì da creàr anbigoetà. De consegoensa, Pigafeta e Paladio a li xè Venesiani anca se nasesti Vicensa. Vènesiàn xera l'echivalente de: "sitadìn de le Venesie".

LE SENSÙRE ITALIANE DE LA NOSTRA LETERADÙRA

La "tradision" italiana la ne gà insegnà a naltri Veneti ca Marco Polo el gavarìa detà le so aventure e Rustichelo da Pixa le gavarìa scriveste xò in Toscàn. Xè anca vèro parò ca i àrabi li sostien ca "Le mile e na note" le xe sta scriveste in àrabo...... ma no xe vèro, el xe on fàlso letaràrio propagandistego pa darghe lustro a na lengoa de nomadi analfabiti. Xè probabile ca el miliòn el fuse sta scrivesto in Venesiàn, Veneto e el

rejime italiàn lo gàbie scondesto conpagno ca gà fésto co tute le òpare in Venesiàn de Casanova e Galilèo.......Sarìa sta inbarasante pa i letarà taliani confrontarse co la tradisiòn Veneta e ver da amétar ca i Veneti li gà la so Lengoa. Sarìa cascà el pàlco italiàn ca el vol ncora fàr crèdar ca l'italiàn el xe na Lengoa naturàl e antìga! L'italia la xe stà fondà so le buxìe, so le sensùre, el crìmine, el sfrutamento, el jenosìdio e etnosìdio, el teròr dei Pòpoli colonixà : Veneti, Sardi, Siculi, Tirolixi.....
E ncora deso la gà sti fondaminti barbareghi.